

УДК 658.5

В.Р.Фецак, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Науковий керівник: І.О.Мартиняк, канд.економ.наук, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені І. Пулюя, Україна

LEAN-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД УПРАВЛІННЯ

V. Fetsak, the 2nd (master's) level of higher education applicant

I. Martyniak, PhD., Associate Prof., scientific supervisor

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

LEAN TECHNOLOGIES AS THE EFFECTIVE MANAGEMENT INSTRUMENT

Lean-технології є одним із ефективних інструментів управління операційною діяльністю, який зараз використовується в сучасних фірмах. Основний принцип Lean-технологій є уникнення зайвих витрат, оптимізація робочих процесів, виробництва якісної продукції і задоволення потреб максимальної кількості споживачів при збереженні конкурентоспроможності. В новітніх умовах Lean-підхід є зручним і ефективним інструментом для реалізації проєктів, де відіграють велике значення швидкість виконання завдань і мінімізація втрат [1].

Lean-технології охоплюють певний набір методів та інструментів, таких як 5S, Kanban, Value Stream Mapping та Kaizen, що надає можливість організаціям оптимальним чином управляти ресурсами, контролювати якість та знижувати витрати. Наприклад, методологія 5S забезпечує впорядкування робочих місць та забезпечує його підтримку, що дає можливість витратити менше часу на пошук інструментів та матеріалів, а також можливість покращення продуктивності роботи співробітників [2].

Однією з основних переваг Lean є можливість постійного вдосконалення через методику Kaizen. Це дозволяє організаціям здійснювати безперервні поліпшення на всіх етапах роботи, обираючи високий рівень адаптивності до змін у вимогах з боку клієнтів, а також ринкових умов. Таким чином, реалізація Lean-технологій дозволяє не лише знижувати витрати, але й підвищувати задоволення клієнтів, що є ключовим фактором у сучасному бізнес-середовищі [3].

Ефективність використання таких технологій робить їх особливо популярними для впровадження в управлінні проєктами, що дозволяє зробити традиційні технології більш гнучкими та сучасними [4].

Lean-підхід застосовується не лише у виробництві, а й у різних галузях бізнесу, таких як маркетинг і фінанси. Наприклад, у маркетингу Lean дає змогу оперативно коригувати стратегії на основі зворотного зв'язку з клієнтами, що забезпечує швидку реакцію на зміни ринку. У фінансах цей підхід помагає банкам і фінансовим установам оптимізувати процеси, і запускати нові продукти без зайвих витрат часу і ресурсів [5].

Успішне впровадження Lean вимагає не лише нових методик, але й змін у корпоративній культурі. Працівники повинні бути більш самостійними, гнучкими та орієнтованими на постійне вдосконалення. Це можливо лише у середовищі, де підтримуються принципи Lean і культивується командна робота та інновації.

Водночас Lean має й певні виклики:

- потреба в культурних змінах;
- необхідність підготовки персоналу до нових методів роботи;
- труднощі в адаптації Lean в організаціях з усталеною корпоративною культурою.

Таким чином, при підготовці спеціалістів для роботи, необхідно враховувати не лише їх професійний досвід та кар'єрний шлях, але й готовність навчатися, стійкість до критичних ситуацій та гнучкість у прийнятті рішень.

Саме такий підхід дозволить організації не лише використовувати наявні технічні рішення, але й сформувати команду, готову працювати із ними.

Література

1. Herbertograca, H. Lean and Agile in Software Development URL: <https://herbertograca.com/2017/02/27/what-is-lean-and-agile-about-software-architecture/>.
2. Lean Enterprise Institute. Value Stream Mapping Overview URL: <https://www.lean.org/WhatsLean/ValueStreamMapping.cfm>.
3. Project Management Institute (PMI). Kaizen: Improvement Through Small Changes URL: <https://www.pmi.org/disciplined-agile/resources/articles/kaizen>.
4. Мартиняк, І., Бакушевич, І. (2024). ГІБРИДНІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ. *Сталий розвиток економіки*, (3(50), 21-26. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-4>
5. Lean in Marketing and Sales: Exploring Lean Thinking in Market Strategies URL: <https://www.lean.org/lean-thinking/marketing-sales/>.